

УДК 351

Шульга А.В.,

к.е.н.,
докторант кафедри економічної
політики Національної академії
державного управління
при Президентіві України

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Анотація. Представлений аналіз основних системних проблем, притаманних регіональному розвитку України, висвітлені способи щодо підвищення конкурентоспроможності та інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України з метою зменшення регіональних диспропорцій та прискорення міжнародної інтеграції в умовах глобалізації світової економіки.

Ключові слова: конкурентоспроможність, регіональний розвиток, інвестиції, інновації.

Шульга А.В.,

к.э.н.,
докторант кафедры экономической
политики Национальной академии
государственного управления
при Президенте Украины

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ И ИНВЕСТИЦИОННО-ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

Аннотация. Представлен анализ основных системных проблем, присущих региональному развитию Украины, освещены способы повышения конкурентоспособности и инвестиционно-инновационного развития регионов Украины в целях уменьшения региональных диспропорций и ускорения международной интеграции в условиях глобализации мировой экономики.

Ключевые слова: конкурентоспособность, региональное развитие, инвестиции, инновации.

Shulga A.V.,

PhD, Economic Policy Department of
National Academy of Public Administration
at the President of Ukraine

ENSURING OF COMPETITIVENESS AND INVESTMENT- INNOVATION DEVELOPMENT OF UKRAINIAN REGIONS

Annotation. In August 2014 Ukraine Government has approved the state strategy of regional development till 2020.

Among a number of important goals and objectives which are intended to achieve in this period an important place is given to ensuring competitiveness and investment - innovation development of Ukraine's regions.

In according with this the author has presented the analyses of major systemic problems of the Ukraine regional development.

In particular for the last three years the average index of Ukraine's regional competitiveness has increased only from 3.87 to 4.01. This corresponds 88-th place with 148 countries in the global ranking.

It is emphasized that for the increasing of the Ukraine's regions competitiveness should be made progress in attracting of foreign investment and innovation, improving the product market and the quality of public authorities.

The main instrument to stimulate the innovation for the development of Ukraine's regions is to increase the volume of foreign direct investment. However the Ukraine state policy for creating of a favourable investment climate is still far from the perfect.

As a result for the period from 1995 to 2014 FDI although increased (from 480 mln. USD to 58, 1 billion. USD) but it is only 1152 USD per capita.

According with the American Association of Economist Group in terms of investment attractiveness of Ukraine is located only seventhly of world countries.

An important source for the development of the innovation process in Ukraine is also developing of clusters, technology parks, industrial parks and free trade zones.

For this purpose it is necessary to return back the tax benefits they enjoyed in 2005 to the mentioned entities as well as to implement a number of other measures.

In particular it would be taken the uniform law on rules and regulations for the establishment and functioning of free trade zones in Ukraine (now every of zones in Ukraine has its own law) and to create the Department for special free economic zones within the Ministry of Economic Development and Trade. This would help to ensure a unified state policy on the development of these areas and eliminate unqualified interference in their activities by local authorities.

For the purpose of realization of all mentioned goals the author has proposed to use the target-oriented approach.

F. e. in order to improve regional competitiveness may have developed and implemented the following programs at the national level: "Formation of the production", "Demand stimulation", "Development of systems related industries", "Creating a favourable international conditions", "The improvement mechanism of free trade zones" and others. These programs can be detailed in programs slower-for example, "Development of Education", "Investment Attraction", "Infrastructure Development" and so on.

Besides this the author has proposed to make a classification of regions of Ukraine according with the level of economic development (in terms of GDP per capita) which would make it possible to provide a differentiated approach to provide incentives to foreign investors and to eliminate existing disparities of regions foreign investments attraction by encouraging their involvement primarily in economically backward and depressed regions of Ukraine.

Keywords: competitiveness, regional development, investments, innovations.

Постановка проблеми. У серпні ц. р. Уряд України затвердив Державну стратегію регіонального розвитку України на період до 2020 року. Серед ряду важливих завдань та цілей, які передбачається досягнути у зазначений період важливе місце відводиться забезпеченню підвищення конкурентоспроможності та інвестиційно-інноваційного

розвитку регіонів України з метою досягнення рівномірного та збалансованого розвитку територій, розвитку міжрегіонального та міжнародного співробітництва, запобігання поглибленню соціально-економічних диспропорцій шляхом формування нових “точок зростання”, активізації місцевої економічної ініціативи та зміцнення потенціалу регіонів, забезпечення їх соціально-економічної єдності і рівномірності розвитку з метою створення рівних умов для розвитку людини.

З огляду на це, науковий аналіз ситуації, яка склалася у цій сфері та розробка шляхів і способів реалізації поставлених завдань має дуже важливе значення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Методологічною основою даного дослідження є роботи таких вчених, таких як Антипов І., Дорошко О., Бодров В.Г., Зянько В., Каленюк І., Продіус О., Кілієвич О.П., Портер М., Соколенко С.І., Шеховцева Л.С. Згадані та ряд інших вчених відзначають, що у світовій економіці відбуваються якісні зміни, пов'язані з глобалізацією, нерівномірністю розвитку та загостренням конкурентної боротьби між країнами, регіонами і корпораціями. В цих умовах, саме забезпечення конкурентоспроможності лежить в основі розробки стратегії розвитку країни та регіонів. Загальне визначення конкурентоспроможності регіону може бути сформульоване на основі поняття, запропонованого А.З. Селезньовим (7, с.30): конкурентоспроможність регіону - це обумовлений економічними, соціальними, політичними та іншими факторами стан регіону і його окремих товаровиробників на внутрішньому і зовнішньому ринках, який відображається через показники (індикатори), що адекватно характеризують такий стан і його динаміку.

Експерти Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) вважають, що конкурентоспроможність забезпечується завдяки 12-ти основним складовим факторам: інституційне середовище, яке визначається правовою та адміністративною структурою; транспортна та комунікаційна інфраструктура; макроекономічна стабільність держави; охорона здоров'я та початкова освіта; вища освіта та професійна підготовка працівників; ефективність ринку (випуск товарів та послуг, які потребуються, з урахуванням попиту та пропозицій, умови внутрішньої та зовнішньої торгівлі); ефективність ринку праці (розподіл працівників за секторами економіки, забезпечення необхідних стимулів для працівників); рівень розвитку фінансового ринку; технологічна готовність (швидкість з якою економіка переймає та використовує нові технології); розміри ринку (великі ринки дають можливість компаніям використати ефект економії на масштабі); рівень розвитку бізнесу; технологічні інновації.

Дана стаття присвячена висвітленню окремих способів щодо підвищення конкурентоспроможності та інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України з метою зменшення регіональних диспропорцій

та прискорення міжнародної інтеграції в умовах глобалізації світової економіки.

Виклад основного матеріалу. Згідно із класифікацією ВЕФ, всі країни світу розподіляються на наступні 5 груп щодо стадій їх економічного розвитку:

- стадія 1 - «Факторно-орієнтована»(38 країн);
- перехід із стадії 1 до стадії 2 (20 країн);
- стадія 2 - «Орієнтована на ефективність»(31 країна);
- перехід із стадії 2 до стадії 3 (22 країни);
- стадія 3 - «Орієнтована на інновації»(37 країн).

Згадана класифікація країн щодо стадій їх розвитку базується на двох основних показниках:

- а) рівень виробництва ВВП на душу населення із врахуванням ринкового курсу валют;
- б) частка корисних копалин у загальному експорті країни(товари і послуги).

За підсумками 2013 р., Україна знаходиться на другій стадії розвитку економіки («Орієнтація на ефективність») і займає лише 29-е місце (між Тунісом і Чорногорією).

Як зазначають експерти Міжнародного фонду «Ефективне управління», підвищення конкурентоспроможності на стадії розвитку України (орієнтація на ефективність) більшою мірою залежить від таких факторів, як якість вищої освіти й професійної підготовки кадрів; ефективний ринок товарів та послуг; функціонуючий на належному рівні ринок праці; розвиненість фінансового ринку; технологічна готовність або здатність використовувати сучасні технології; обсяги внутрішнього і зовнішнього ринків.

І хоча усі зазначені фактори є важливими для забезпечення конкурентоспроможності та економічного зростання країни або регіону, вони не виключають один одного. Тобто, два або більша частина з них можуть відігравати важливу роль одночасно, що підтверджується різними науковими працями з економіки.

Як впливає із дослідження, проведеного у 2013 р. Міжнародним фондом «Ефективне управління», за три останніх роки середній показник індексу конкурентоспроможності (ІК) регіонів України виріс лише на 0,14 бала, із 3,87 до 4,01 (максимально можливий показник – 7).

Цей показник ІК регіонів України відповідає 88-му місцю із 148 –ми країн світу у глобальному рейтингу(рівень Камбоджі між Боснією та Молдовою).

У 2013 р. до п'ятірки провідних регіонів за ІК входили: місто Київ, Харківська, Одеська, Донецька і Дніпропетровська області. При цьому, оцінка конкурентоспроможності Києва, який займає перше місце серед

українських регіонів, відповідає 51-му місцю серед 148 країн світу і знаходиться на рівні таких країн як Латвія, Казахстан та Італія.

До п'ятірки регіонів, які замикають рейтинг, входить: Чернігівська, Тернопільська, Житомирська, Херсонська і Кіровоградська області. При цьому, оцінка Кіровограда, який замикає рейтинг, відповідає 99-му місцю у глобальному рейтингу країн світу щодо конкурентоспроможності.

За оцінками Фонду, не високий рейтинг як регіонів, так і України в цілому, зумовлений слабкими показниками щодо залучення інновацій, підвищення ефективності ринку товарів, а також недостатньою якістю діяльності державних органів (нестабільність державної політики, в т. ч. податкової).

Слід зазначити, що у сучасному світі на здатність економіки підвищувати продуктивність не впливає факт винайдення цих технологій у межах країни, чи поза нею. Головним є те, що підприємства країни мають доступ до них та спроможні їх опанувати.

Серед основних джерел сучасних технологій є залучення прямих іноземних інвестицій, оскільки вони відіграють провідну роль для країн, які перебувають на нижчому етапі технологічного розвитку.

На жаль, державна політика України щодо створення сприятливого клімату для збільшення залучення іноземних інвестицій залишається ще досить далекою від досконалості.

В результаті, за період з 1995 р. до 2014 р. обсяги прямих іноземних інвестицій хоча і зросли (із 480 млн. дол. до 58,1 млрд. дол.), але у розрахунку на одного жителя це складає лише 1 152 дол. США. За цим показником Україна поступається навіть Албанії та Казахстану. За даними американської асоціації Economist Group, за рівнем інвестиційної привабливості Україна знаходиться у сьомому десятку країн світу.

Одним із серйозних наслідків недосконалої регіональної політики України є те, що продовжує посилюватися концентрація іноземних інвестицій у Києві та Київській області (на їх долю припадає 53% від загальних обсягів іноземних інвестицій по країні). У 2012 р., зокрема, відрив столиці від середньо-українського показника щодо залучення прямих іноземних інвестицій на одного мешканця склав майже 8 разів.

Спостерігаються також значні диспропорції між самими регіонами щодо залучення іноземних інвестицій. Так, станом на 1 січня 2013 р., співвідношення між його максимальним значенням серед регіонів (без Києва) коливалося від 2 523 дол. США (Дніпропетровська область) до 60 дол. США (Тернопільська область). Менш як 100 доларів США прямих іноземних інвестицій на одного мешканця припадало у Чернівецькій та Чернігівській областях, а у Вінницькій, Кіровоградській та Хмельницькій областях цей показник варіював від 100 до 200 дол. США.

Таким чином, можна зробити висновок, що наявність «базових» переваг окремих регіонів, таких як наявність природних ресурсів (Дніпропетровська, Запорізька, Донецька області) або ж вдале географічне розташування (Одеська, Миколаївська, Херсонська, Закарпатська та ряд інших прикордонних областей) не є визначальними для залучення прямих іноземних інвестицій в Україні. В той же час, на прикладі Києва підтверджується той факт, що основними факторами, які сприяють залученню іноземних інвестицій є розвиненість інфраструктури та якість людських ресурсів.

Важливим інструментом щодо посилення інноваційних процесів в Україні є також створення та розвиток кластерів (різновид кооперації на рівні конкретних бізнесів, які функціонують на території регіонів, де висока концентрація взаємозалежних галузей).

Як показує світовий досвід, спираючись на прориви у науково-технологічній сфері та інтелектуалізацію основних факторів виробництва, провідні країни світу, які взяли на озброєння політику кластеризації своїх економік, змогли забезпечити приріст ВВП у діапазоні від 75 до 90 відсотків.

Не дивлячись на те, що в ряді регіонів України (Хмельницька, Івано-Франківська, Запорізька, Львівська, Ровенська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Черкаська, Одеська та Миколаївська області) вже досягнуто певних позитивних зрушень щодо формування кластерних структур все-таки цей процес відбувається в основному спонтанно, без належної підтримки з боку держави (правової, фінансової, страхової, податкової, інформаційної, кадрової тощо).

Наступним засобом стимулювання інноваційного процесу з метою підвищення конкурентоспроможності регіонів повинен стати більш активний розвиток технопарків та індустріальних парків.

Проте, не дивлячись на те, що сьогодні в Україні вже створено 16 технопарків (першим у 1997 р. було створено технопарк «Яворів»), але останніми роками їх розвиток практично призупинився.

У зв'язку з цим на сьогодні понад 99 % реалізації інноваційної продукції припадає лише на три технопарки, які створені на базі Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона, Інституту монокристалів та Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лошкарьова.

В цьому році в Україні було зареєстровано перші 5 індустріальних парків (м. Львів, м. Долина Івано-Франківської області, м. Славутич Хмельницької області, м. Коростень Житомирської області та м. Кременчук Полтавської області). Очікується, що за 5–7 років, завдяки створенню мережі таких парків, Україна зможе залучити близько 8-10 млрд. дол. США інвестицій, створити 80 тис. нових робочих місць та суттєво збільшити обсяги ВВП.

Разом з тим, негативно впливає на розвиток українських технопарків та індустріальних парків скасування у 2005 р. податкових пільг, які їм надавалися раніше, а також обмеженість фінансування інноваційної діяльності як з державного бюджету, так і українських банків.

Крім того, залишається дуже низькою платоспроможність вітчизняних споживачів нової техніки та обмежений попит на неї.

В результаті, якщо у розвинених країнах світу кількість інноваційно-активних промислових підприємств досягає 70-80 %, то в Україні цей показник у 2011 р. склав лише 16,2 % (від 8,2% у Полтавській області до 27,6% у Запорізькій області).

Необхідно приділити більше уваги також поліпшенню умов для діяльності вільних економічних зон (ВЕЗ), які є дуже ефективними інструментами стимулювання промислового виробництва, залучення іноземних інвестицій, збільшення зайнятості населення та вирівнювання економічного розвитку регіонів. На сьогодні в Україні створено 11 ВЕЗ («Донецьк», «Азов» – м. Маріуполь; «Закарпаття» – Ужгородський та Мукачівські райони Закарпатської області; «Інтерпорт – Ковель», Волинська область; «Миколаїв»; «Порто – Франко» – м. Одеса; «Порто – Крим» – м. Керч; «Славутич», Київська область; «Курортополіс Трускавець, Львівська область; «Яворів», Львівська область; «Рені», Одеська область), але ефективними визнано тільки три з них - «Яворів», «Славутич» та «Курортополіс Трускавець».

Основною причиною цього є недосконалість вітчизняного законодавства, яким регулюється діяльність ВЕЗ, а також те, що пільги, які надавалися компаніям, що там працюють, були скасовані Урядом у 2005 році.

Висновки та пропозиції.

1. Між регіонами України спостерігається значна диференціація щодо обсягів залучення іноземних інвестицій та показників індексу конкурентоспроможності (від Києва, який є лідером за цим показником до Чернігівської, Тернопільської, Житомирської, Херсонської і Кіровоградської областей, які замикають рейтинг). З метою підвищення згаданого показника необхідно приділити особливу увагу активізації інноваційних процесів, підвищенню ефективності ринку товарів, а також якості діяльності державних органів (підвищення стабільності державної політики, в т. ч. податкової).

2. Підвищення конкурентоспроможності регіонів України значною мірою залежить від інвестиційної привабливості України, оскільки приплив іноземних інвестицій є не лише фактором поліпшення платіжного балансу, але й потужним джерелом інновацій, без яких неможливо підняти рівень конкурентоспроможності регіонів та піднятися у розвитку країни із нинішньої стадії «Орієнтація на ефективність» до стадії «Орієнтація на

інновації». Отже, досягнення прогресу у розвитку інноваційних процесів повинно стати основним орієнтиром Уряду України. Сьогодні на цій, найвищій стадії економічного розвитку, вже знаходиться не лише сусідня Чехія, але й ряд невеличких і ще донедавна відсталих країн (Мальта, Кіпр, Катар, Бахрейн тощо).

3. Важливими засобами державної політики щодо розвитку інноваційного процесу у регіонах України є розвиток кластерів, технопарків, індустріальних парків, а також ВЕЗ. З цією метою необхідно повернути згаданим структурам податкові пільги, якими вони користувалися до 2005 р., а також здійснити ряд інших необхідних заходів. Зокрема, доцільно було б прийняти єдиний закон щодо норм і правил створення та функціонування ВЕЗ в Україні (сьогодні кожна ВЕЗ має свій закон), а також створити у складі Мінекономрозвитку спеціальний департамент з питань діяльності ВЕЗ. Це дало б змогу забезпечити проведення єдиної державної політики щодо розвитку цих зон та усунути некваліфіковане втручання у їх діяльність з боку місцевих органів влади.

4. Необхідно здійснити класифікацію регіонів України за рівнем їх економічного розвитку (за показником ВВП на одну людину), що дало б змогу забезпечити диференційований підхід щодо надання пільг іноземним інвесторам та усунути наявні значні диспропорції за показником вкладених іноземних інвестицій шляхом стимулювання їх залучення у першу чергу до економічно відсталих, депресивних регіонів.

5. Для вирішення згаданих та інших завдань необхідно використовувати програмно-цільовий підхід, тобто формувати систему програм на підставі дерева цілей. Зокрема, з метою підвищення конкурентоспроможності регіонів на державному рівні можуть розроблені та запроваджені наступні програми: «Формування факторів виробництва», «Стимулювання попиту», «Розвиток комплексів споріднених галузей», «Формування сприятливих міжнародних умов життєдіяльності», «Удосконалення механізму ВЕЗ» та інші. Ці програми можуть бути деталізовані у програмах нижчого рівня - наприклад, «Розвиток освіти», «Залучення інвестицій», «Розвиток інфраструктури» і таке інше.

Список використаних джерел

1. Антипов І., Інноваційний розвиток національної економіки в контексті створення інноваційних інфраструктур в освітній галузі / І. Антипов // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. – 2010. – Вип. 148. – С. 1 – 8.
2. Дорошко О., Технопарки як засіб стимулювання інноваційної діяльності / Портал : <http://www.economy.nayka.com.ua>
3. Зянько В., Глобалізація та інноваційний процес: їхній взаємовплив / В. Зянько // Економіка України. – 2006. – № 2. – с. 65-68.
4. Каленюк І., Сакун О. Розвиток технопарків в Україні: історія та проблемистановлення / І. Каленюк, О. Сакун // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. – №2 (10). – С. 9 – 15.
5. Портер М., Международная конкуренция — М.: Международные отношения, 1993.

- 6.Продіус О., Інноваційний розвиток промисловості: реалії та перспективи / О. Продіус // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №1, Т. 1. – С.106 – 109.
- 7.Селезнев А.З., Конкурентные позиции и инфраструктура рынка России. — М.: Юристъ, 1999. — 384 с.
- 8.Соколенко С.І., «Стратегія конкурентоспроможності економіки України на основі інтеграційних систем – кластерів» Книга видана завдяки фінансовій підтримці РМ АР Крим, м. Севастополь, Видавництво ТОВ «Рібест», 2006, – 37с.
9. Шеховцева Л.С., Методология разработки стратегии развития окраинного региона страны в условиях ОЭЗ // Прогнозирование и стратегии развития Особой экономической зоны России: Межвузов. сб. науч. труд./Калинингр. ун-т. — Калининград, 2000. — С. 20—32.
- 10.Закон України „Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків” Портал: rada.gov.ua
- 11.Закон України „Про внесення змін до деяких законів України щодо спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” Портал: rada.gov.ua
- 12.Закон України „Про інноваційну діяльність” Портал: <http://www.rada.gov.ua>
13. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон», 13.10.1992 р. № 2673- XII.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року».
15. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України, Фонд ефективного управління, 2013. www.competitaveukraine.org

References

1. Antipov I., Innovative development of the national economy in the context of creating innovative infrastructures in education/ I. Antipov // Scientific news letter of Donetsk State University of Management. - 2010- Vol.148- P.1- 8.
2. Doroshko O., Technoparks as a means of innovation stimulation /Portal: <http://www.economy.nayka.com.ua>
3. Zyanko V., Globalization and the innovation process: their mutual influence/ V. Zyanko // Economy of Ukraine. - 2006. - № 2. - p.65-68.
4. Kalenyuk I., Sakun A., Development of technology parks in Ukraine: History and Problems of Development / I. Kalenyuk, A. Sakun // News letter CHDIEU. - 2011. - №2 (10). - P. 9 - 15.
5. Porter M., International competition - M.: International Relations, 1993.
6. Prodius O., Innovative industrial development: realities and prospects / O. Prodius // News letter of Khmelnytsky National University. - 2010. - №1, V. 1 - p.106 - 109.
7. Sokolenko S.I., "Ukrainian economic competitiveness strategy based on integration systems - clusters". Book was published with the financial support of CM of Crimea, Sevastopol City. Publishers Ltd. "Ribest", 2006 – 37 P.
8. Seleznev A.Z., Competitive position and market infrastructure in Russia. - M.: Jurist, 1999 - 384 p.
9. L.S. Shekhovtseva, Methodology of the development strategy for the border region of the country in terms of SEZ // Forecasting and strategy development of the Special Economic Zones of Russia: Intercollege. Vol. scientific works. / Kaliningr. Univ. - Kaliningrad, 2000 - S. 20-32.
10. Law of Ukraine „About special mode innovation of technological parks”, Portal: www.rada.gov.ua

11. Law of Ukraine „About amendments to the certain Laws of Ukraine regarding the special regime of investment and innovation of technology parks ", Portal: www.rada.gov.ua
12. Law of Ukraine "About innovation" Portal: <http://www.rada.gov.ua>
13. Law of Ukraine "About general principles of creation and functioning of special (free) economic zones", 13.10.1992 р. № 2673- XII.
14. Decree of Cabinet of Ministers of Ukraine, August , 6, 2014, № 385 "About approval of the Regional Development State Strategy for the period until 2020".
15. Report “Competitiveness of Regions of Ukraine”, 2013 ".
Portal Foundation for Effective Governance: www.competitiveukraine.org

Рецензент: Розпутенко І.В., д.держ.упр., професор

УДК 351

Авраменко М.М.,

аспірант

Академії муніципального управління

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Анотація. У статті розглянуті концептуальні та методологічні основи стратегічного управління територіальним розвитком, розкрита суть та необхідність розробки стратегії територіальним розвитком та управління нею в умовах трансформаційних процесів. Визначені ключові поняття “стратегічне управління”, “стратегічне управління територіальним розвитком”, їх взаємозв'язок із органами влади, напрямки реалізації.

Ключові слова: стратегічне управління, стратегічне управління територіальним розвитком, методологія стратегічного управління, об'єкти та суб'єкти стратегічного управління, прийняття управлінських рішень, концептуальні та методологічні засади при управлінні територіальним розвитком в трансформаційних умовах.

Авраменко М.М.,

аспірант

Академії муніципального управління

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫМ РАЗВИТИЕМ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

Аннотация. В статье рассмотрены концептуальные и методологические основы стратегического управления территориальным развитием, раскрыта суть и необходимость разработки стратегии территориальным развитием и управления ею в условиях трансформационных процессов. Определены ключевые понятия